

Butlletí del Consell General

Núm. 40/2021

Casa de la Vall, 20 d'abril del 2021

SUMARI

2- PROCEDIMENT LEGISLATIU COMÚ

2.1 Projectes de llei

Publicació de l'informe de la Ponència i l'informe de la Comissió Legislativa d'Economia en relació al **Projecte de llei de modificació de la Llei 35/2014, del 27 de novembre, de serveis de confiança electrònica.** *pàg. 2*

2.2 Proposicions de llei

Publicació del criteri del Govern relatiu a la **Proposició de llei de modificació de la Llei 11/2008, del 12 de juny, de fundacions.** *pàg. 18*

2- PROCEDIMENT LEGISLATIU COMÚ

2.1 Projectes de llei

Edicte

La síndica general, d'acord amb les previsions de l'article 100.2 del Reglament del Consell General,

Disposa

Publicar l'informe de la Ponència i l'informe de la Comissió Legislativa d'Economia en relació al **Projecte de llei de modificació de la Llei 35/2014, del 27 de novembre, de serveis de confiança electrònica.**

Tot el que es fa públic per a general coneixement i efectes.

Casa de la Vall, 20 d'abril del 2021

Roser Suñé Pascuet
Síndica General

Informe de la Ponència de la Comissió Legislativa d'Economia al Projecte de llei de modificació de la Llei 35/2014, del 27 de novembre, de serveis de confiança electrònica

El M. I. Sr. Roger Padreny Carmona, del Grup Parlamentari Socialdemòcrata, nomenat ponent per la Comissió Legislativa d'Economia el dia 27 de gener del 2021, en relació al **Projecte de llei de modificació de la Llei 35/2014, del 27 de novembre, de serveis de confiança electrònica**, exposa el següent:

- S'han presentat 19 esmenes a l'articulat: 3 esmenes per part del Grup Parlamentari Liberal (GPL), 8 esmenes per part del Grup Parlamentari Socialdemòcrata (GPS), i 8 esmenes per part del Grup Parlamentari Terceravia+UL+Independents (GPTULI).

- La Sindicatura, el dia 23 de desembre del 2020 i els dies 13 i 22 de gener del 2021, i als efectes determinats per l'article 18.1.d) del Reglament del Consell General, va constatar que les esmenes formulades pels grups parlamentaris no eren contràries a les disposicions de l'article 112.3 del Reglament del Consell General, i les va admetre a tràmit.

- El dia 22 de gener del 2021 es va trametre el Projecte de llei esmentat i les esmenes a l'articulat presentades a la Comissió Legislativa d'Economia, d'acord amb el que preveu l'article 45 del Reglament del Consell General.

Per aquests fets, el ponent de la Comissió Legislativa d'Economia, en relació al **Projecte de llei de modificació de la Llei 35/2014, del 27 de novembre, de serveis de confiança electrònica**, proposa, segons el que disposa l'article 97 del Reglament del Consell General, l'informe següent:

Projecte de llei de modificació de la Llei 35/2014, del 27 de novembre, de serveis de confiança electrònica

Esmena 1	De modificació
<i>GPTULI (1)</i>	
Es proposa modificar el títol del Projecte de llei com segueix:	
"Projecte de llei 35/2014, del 27 de novembre, de certificació i confiança electrònica"	
<u>Motivació:</u> L'article 1 del Projecte de llei modifica la denominació de la Llei 35/2014 establint que la Llei es denominarà Llei 35/2014, de 27 de novembre, de certificació i confiança electrònica. Així doncs, entenem que per concordança amb aquest article el Projecte de llei s'hauria d'intitular igual.	
Exposició de motius	
El 27 de novembre del 2014 el Consell General va aprovar la Llei 35/2014, del 27 de novembre, de serveis de confiança electrònica, que derogava la Llei 6/2009, del 29 de desembre, de signatura electrònica. La dita Llei regulava tres àmbits principals: en primer lloc, els efectes jurídics de les signatures electròniques, els segells electrònics, les marques de temps electròniques, els certificats electrònics d'autenticació de lloc web i els serveis de lliurament electrònics. En segon lloc, l'actuació dels prestadors de serveis de confiança electrònica i la seva activitat, les condicions de supervisió i el règim de sancions i infraccions. Finalment, també es preveia el reconeixement de l'eficàcia en el seu territori dels serveis de confiança electrònica prestats pels prestadors de serveis de confiança electrònica estrangers.	
La Llei 35/2014, del 27 de novembre, de serveis de confiança electrònica presenta una gran similitud amb el Reglament (UE) núm. 910/2014 del Parlament Europeu i del Consell, del 23 de juliol, relatiu a la identificació electrònica i els serveis de confiança per a les transaccions electròniques en el mercat interior i pel qual es deroga la Directiva 1999/93/CE (en endavant, "Reglament eIDAS"), ja que en el seu dia l'elaboració de la Llei 35/2014, del 27 de novembre, de serveis de confiança electrònica es va inspirar en	

aquesta norma de la Unió, entre altres motius per la conveniència d'equiparar-se a les regulacions dels països que formen part de l'òrbita econòmica d'Andorra, amb la finalitat de facilitar els acords i el reconeixement en la matèria; és a dir, per poder admetre els serveis de confiança de la Unió Europea.

Havent transcorregut prop de sis anys d'ençà de l'aprovació de la Llei 35/2014, del 27 de novembre, de serveis de confiança electrònica, s'han produït esdeveniments rellevants que palesen la conveniència de modificar-la. D'una banda, l'inici d'un procés per a l'acord d'associació d'Andorra amb la Unió Europea requereix una adequació més gran d'aquesta norma amb el marc legal de la Unió, en especial amb el Reglament eIDAS. De l'altra, l'aparició i difusió de les anomenades tecnologies de registre distribuït, com les cadenes de blocs (*blockchain*), suposen una oportunitat important per fer transaccions electròniques sense intermediaris tradicionals. Els treballs efectuats en el marc del projecte European Blockchain Services Infrastructure (EBSI), impulsat per l'European Blockchain Partnership (EBP) i la Comissió Europea, més en concret en el cas de l'ús de l'European Self Sovereign Identity Framework (ESSIF), han mostrat com el Reglament eIDAS podria actuar com a norma reguladora general de l'actuació basada en Tecnologies de Registre Distribuït/Blockchain.

Es té la voluntat d'oferir una regulació general d'actuació basada en tecnologies de registre distribuït que permeti que el desenvolupament de legislacions sectorials basades en aquest tipus de tecnologia trobi un substrat comú pel que fa a aspectes compartits, com poden ser l'habilitació de l'ús dels certificats qualificats a l'efecte d'identificació electrònica, l'habilitació de l'emissió de certificats electrònics d'atributs verificats d'identitat, l'habilitació de repositoris electrònics personals de dades o l'habilitació de nodes qualificats de tecnologies de registre distribuït per a transaccions electròniques amb valor probatori.

Així mateix, la pandèmia de la COVID-19 ha provocat que els serveis presencials de l'Administració hagin vist el seu funcionament alterat pel que fa als tràmits administratius efectuats de manera presencial. Per aquest motiu, es proposa també modificar la verificació de forma fefaent de la identitat del sol·licitant d'un certificat electrònic. Aquesta modificació introdueix la verificació de la identitat del sol·licitant de manera no presencial.

Així doncs, amb les finalitats ressenyades anteriorment, es promou aquest Projecte de Llei de modificació de la Llei 35/2014, del 27 de novembre, de serveis de confiança, que es divideix en nou articles, que modifiquen la denominació de la Llei i els

articles 26 i 27 i afegeixen sis articles nous, concretament el 5 bis, 7 bis, 21 bis, 21 ter, 21 quater i 21 quinquies, una disposició addicional, que estableix que totes referències fetes a la Llei 35/2014, del 27 de novembre, de serveis de confiança electrònica s'han d'entendre fetes a la Llei que aquí es proposa amb la seva nova denominació, i dues disposicions finals que estableixen l'elaboració del text consolidat de la Llei així com la data de l'entrada en vigor de la Llei.

Esmena 2

De modificació

Grup Parlamentari Socialdemòcrata (1)

Es proposa modificar l'exposició de motius suprimint una frase al paràgraf 3 i introduint al paràgraf 6 les modificacions proposades pel Grup parlamentari Socialdemòcrata:

Paràgraf 3r: “(...) ~~suposen una oportunitat important per fer transaccions electròniques sense intermediaris tradicionals~~”.

Paràgraf 6è: “ Així doncs, amb les finalitats ressenyades anteriorment, es promou aquest Projecte de Llei de modificació de la Llei 35/2014, del 27 de novembre, de serveis de confiança, que es divideix en onze nou articles, que modifiquen la denominació de la Llei i els articles 3, 21, 26 i 27 i afegeixen sis articles nous, concretament el 5 bis, 7 bis, 21 bis, 21 ter, 21 quater i 21 quinquies, una disposició addicional, que estableix que totes referències fetes a la Llei 35/2014, del 27 de novembre, de serveis de confiança electrònica s'han d'entendre fetes a la Llei que aquí es proposa amb la seva nova denominació, i dues disposicions finals que estableixen l'elaboració del text consolidat de la Llei així com la data de l'entrada en vigor de la Llei.”

Motivació:

En l'exposició de motius es menciona l'oportunitat important per fer transaccions electròniques sense els intermediaris tradicionals. El concepte de transacció, entre altres, es pot referir i subscriure a les efectuades a través del sistema financer. Caldria analitzar les conseqüències sobre qui i com pot efectuar aquest tipus de transaccions electròniques sense els intermediaris tradicionals autoritzats, siguin nacionals o internacionals, amb el suport de les plataformes requerides. Si ens referim a tota mena de transaccions referents al comerç electrònic entre professionals, privats o particulars, ens trobarem amb la mateixa problemàtica de com i qui autoritza aquestes transaccions.

També, s'inclou una nova redacció del paràgraf 6è per coherència amb les esmenes presentades pel Grup Parlamentari Socialdemòcrata.

Article 1. Modificació de la denominació de la Llei 35/2014

Es modifica la denominació de la Llei 35/2014, del 27 de novembre, de serveis de confiança electrònica, que passa a anomenar-se Llei 35/2014, de 27 de novembre de certificació i confiança electrònica.

Esmena 3

D'addició

Grup Parlamentari Liberal (1)

Es proposa addicionar un nou article 2, amb el següent redactat:

“Article 2. Modificació de l'article 3

S'addicionen les següents definicions a l'article 3 de la Llei 35/2014, del 27 de novembre, de serveis de confiança electrònica, amb el següent redactat:

“Article 3. Definicions

(...)

39. “Block” o “bloc”: Unitat agregada i immutable de dades mitjançant tecnologia de llibre registre distribuït, que està format per una col·lecció de transaccions, realitzades en un període concret de temps, amb una capçalera de bloc, un hash de la capçalera del bloc previ, i un arbre Merkle.

40. “Blockchain” o “Cadena de blocs”: registre distribuït que conté blocs confirmats organitzats en una cadena seqüencial d'annexió emprant enllaços criptogràfics.

41. “Block data” o “Dades de bloc”: dades estructurades que inclouen dades de bloc i una capçalera de bloc.

42. “Block Header” o “Capçalera de bloc”: dades estructurades que inclouen un enllaç criptogràfic amb el bloc anterior, a menys que no existeixi aquest bloc anterior.

43. “Blockchain System” o “Sistema de cadena de blocs”: sistema que implementa una cadena de blocs.

44. “Confirmed” o “Confirmat”: inclusió en un registre distribuït acceptada per consens.

45. “Confirmed block” o “Bloc confirmat”: bloc que ha estat confirmat.

46. “Confirmed transaction” o “Transacció confirmada”: transacció que ha estat confirmada.

47. “Consensus” o “Consens”: acord entre nodes DLT relatiu a 1) que una transacció ha estat validada i 2) que el registre distribuït conté un conjunt consistent i ordenat de transaccions validades.

48. “Consensus mechanism” o “Mecanisme de consens”: normes i procediments per assolir el consens.

49. “Cryptographic hash function” o “Funció de resum criptogràfic”: funció que assigna una cadena de bits de longitud arbitrària a una cadena de bits de longitud fixa, de tal forma que sigui unidireccional o computacionalment inviabl trobar qualsevol entrada que es correspongui amb una sortida preespecificada, i que sigui resilient a la col·lisió o computacionalment inviabl trobar dues entrades diferents que es corresponguin amb la mateixa sortida.

50. “Cryptographic link” o “Vincle criptogràfic”: referència creada emprant tècniques de funció de resum criptogràfic que condueix a les dades.

51. “Cryptography” o “Criptografia”: disciplina que conté els principis, medis i metodologies per la transformació de les dades amb la finalitat d'amagar el seu contingut semàntic, prevenir el seu ús no autoritzat, o prevenir la seva modificació no detectada.

52. “Decentralized System” o “Sistema descentralitzat”: sistema distribuït en què el control es distribueix entre les persones o organitzacions que participen en l'operació del sistema.

53. “Distributed Ledger” o “Llibre registre distribuït”: registre compartit amb un conjunt de nodes DLT i sincronitzat entre nodes DLT emprant un mecanisme de consens.

54. “Distributed Ledger Technology” o “Tecnologia de llibre registre distribuït” o DLT”: tecnologia que permet l'operació i ús de registres distribuïts.

55. “DLT Address” o “Adreça DLT”: valor que identifica un compte DLT implicat en una transacció.

56. “DLT Network” o “Xarxa DLT”: xarxa de nodes DLT que constitueixen un sistema DLT.

57. “DLT Node” o “Node DLT”: software, enginy o procés que participa en un entorn de llibre registre distribuït per a processar o comunicar peces d'informació entre els participants.

58. “DLT Platform” o “Plataforma DLT”: conjunt d'entitats de processament, emmagatzematge i comunicació que, en conjunt, proporcionen les capacitats del sistema DLT en cada node DLT.

59. “DLT System” o “Sistema DLT”: sistema que implementa un registre distribuït.

60. “DLT User” o “Usuari DLT”: entitat que empra serveis subministrats per un sistema DLT.

61. “Distributed System” o “Sistema Distribuït”: sistema en què els components ubicats en ordinadors connectats en xarxa es comuniquen i

coordinen les seves accions a través de la seva interacció.

62. “Genesis block” o “Bloc Gènesi”: primer bloc d'una cadena de blocs.

63. “Hard fork” o “Bifurcació dura”: canvi en una plataforma DLT en què els nous registres distribuïts o blocs creats pels nodes DLT, a partir de la nova versió de la plataforma DLT, no són acceptats com a vàlids pels nodes DLT en emprar versions antigues de la plataforma DLT.

64. “Hash value” o “Valor de resum criptogràfic”: cadena de bits resultat d'una funció de resum criptogràfic.

65. “Immutability” o “Immutabilitat”: propietat en què els registres distribuïts no poden ser modificats o eliminats un cop inserits en el registre distribuït.

66. “Interoperability” o “Interoperabilitat”: capacitat de dos o més sistemes o aplicacions per intercanviar informació i per emprar mútuament la informació intercanviada.

67. “Ledger” o “Llibre-registre”: magatzem d'informació que guarda registres de transaccions, de les que es preveu que siguin finals, definitives i immutables.

68. “Ledger record” o “Llibre-registre distribuït”: llibre-registre que conté registres transaccionals, valors de resum criptogràfic dels registres transaccionals, o referències a registres transaccionals enregistrats en un registre distribuït.

69. “Merkle tree” o “Arbre Merkle”: Estructura de dades que han estat assignades amb un hash o resum criptogràfic, i combinades fins a una única i singular arrel de hash o resum criptogràfic que representa l'estructura sencera de dades.

70. “Miner” o “Miner”: node DLT dedicat a la mineria.

71. “Mining” o “Mineria”: activitat que, d'acord amb determinats mecanismes de consens, inicia, enregistra, crea o valida blocs o en fa una combinació de les anteriors.

72. “Node”: Software, enginy o procés que participa en un entorn de llibre registre distribuït per a processar o comunicar peces d'informació entre participants.

73. “Nonce” o “Nombre únic”: número o cadena de bits emprada en un conjunt d'operacions criptogràfiques.

74. “On-chain” o “En la cadena”: ubicat, realitzat o executat a l'interior d'un sistema de cadena de blocs.

75. “On-ledger” o “En el llibre-registre”: ubicat, realitzat o executat a l'interior d'un sistema DLT.

76. “Off-chain” o “Fora de la cadena”: relacionat amb el sistema de cadena de blocs, però ubicat, realitzat o executat fora d'aquest sistema.

77. “Off-ledger” o “Fora del llibre-registre”: relacionat amb un sistema DLT, però ubicat, realitzat o executat fora d'aquest sistema.

78. “Peer-to-peer” o “D'igual a igual”: emprar o formar part d'un d'una xarxa de parells de participants que es consideren entre si com a iguals i que comparteixen informació i recursos directament entre ells sense que hagin de dependre d'una entitat central.

79. “Permissioned” o “Permissible”: que requereix autorització per realitzar una o diverses activitats concretes

80. “Permissioned DLT System” o “Sistema DLT Permissible”: sistema DLT que necessita permisos.

81. “Permissionless” o “No permissible”: que no requereix autorització per a executar una activitat concreta.

82. “Permissionless DLT System” o “Sistema DLT no permissible”: sistema DLT no permissible.

83. “Private DLT System” o “Sistema DLT privat”: sistema DLT accessible per al seu ús únicament a un grup limitat d'usuaris DLT.

84. “Public DLT System” o “Sistema DLT Públic”: sistema DLT l'ús del qual és accessible al públic.

85. “Root node” o “Node Arrel”: node que no té un node progenitor.

86. “Shared Ledger” o “Llibre-registre compartit”: registre distribuït en què el contingut és accessible per varies entitats.

87. “Sidechain” o “Cadena lateral”: sistema de cadena de blocs que interopera amb un sistema de cadena de blocs independent associada per dur a terme funcions específiques en relació amb el sistema de cadena de blocs associat.

88. “Smart contract” o “Contracte intel·ligent”: programa informàtic emmagatzemat en un sistema DLT en què el resultat de qualsevol execució del programa és guardada en el registre distribuït.

89. “Subchain” o “Subcadena”: cadena lògicament separada que pot formar part d'un sistema de cadena de blocs.

90. “Timestamp” o “Segell de temps”: paràmetre temporal variable que denota un moment temporal concret respecte a un referència temporal comuna.

91. “Transaction” o “Transacció”: unitat més petita d'un procés de treball, que constitueix una

o més seqüències d'accions necessàries per produir un resultat que satisfaci les normes de Governança, i que suposa un intercanvi d'informació entre nodes.

92. “Transaction record” o “Registre transaccional”: registre que documenta tota classe de transacció.

93. “Wallet” o “Moneder”: aplicació emprada per generar, gestionar, emmagatzemar o emprar claus privades i públiques, i que permet als usuaris del llibre registre distribuït poder fer transaccions.

Motivació: L'article 7 del Projecte de llei incorpora una proposta de validació de la tecnologia de registre distribuït com a signatura electrònica, el que fa convenient incorporar a la Llei 35/2014, del 27 de novembre, de certificació i confiança electrònica les definicions legals oportunes.

Esmena 4 **D'addició**

Grup Parlamentari Socialdemòcrata (2)

Es proposa afegir un nou article 2 amb el següent redactat:

«Article 2. Modificació de l'article 3 i addició de tres nous apartats

Es modifica la definició núm. 14 «Document electrònic» i s'afegeixen tres noves definicions a l'article 3 de la Llei 35/2014, del 27 de novembre, de serveis de confiança electrònica, amb el següent redactat:

“Article 3. *Definicions*

(...)

14. «Document electrònic»: tot contingut emmagatzemat en format electrònic, en particular, text o registre sonor, visual o audiovisual. **Els components d'un document electrònic són:**

a) Contingut, entès com a conjunt de dades o informació del document.

b) Si s'escau, signatura electrònica.

c) Metadades del document electrònic.

(...)

39. Nodes qualificats: nodes dins d'un sistema de tecnologia de registre distribuït, en suport de la generació de registres amb valor probatori, garantits per mesures tècniques i organitzatives preestablertes.

40. Sistema de tecnologia de registre distribuït: tecnologia que permet registrar, compartir i sincronitzar transaccions i dades entre múltiples usuaris i usuàries en múltiples ubicacions, creant un entorn descentralitzat.

41. Identificació electrònica: identificació d'una persona física o jurídica, en una transacció en línia, que ha complert una autenticació electrònica apropiada.”»

Motivació: Es proposa completar la definició núm. 14 de la Llei 35/2014. També, es proposa afegir la definició de nous conceptes que apareixen al Projecte de llei, tot complementant els de la Llei modificada.

Esmena 5 **D'addició**

Grup Parlamentari Socialdemòcrata (3)

Es proposa afegir un nou article 3 amb el següent redactat:

«Article 3. Modificació de l'article 21

Es modifica la lletra b) de l'apartat 1 de l'article 21 de la Llei 35/2014, del 27 de novembre, de serveis de confiança electrònica, que queda redactada com segueix:

“Article 21. *Requisits dels serveis de lliurament electrònic qualificats*

(...)

b) Assegurar ~~inequívocament~~ **amb un alt nivell de fiabilitat** la identificació de l'emissor i garantir la identificació del destinatari abans de l'entrega de les dades.”»

Motivació: Es modifica la lletra b) per tal de seguir la redacció de l'apartat primer de l'article 44 del Reglament de la Unió Europea núm. 910/2014 del Parlament Europeu i del Consell de 23 de juliol de 2014. Una redacció de la Llei el més semblant possible al Reglament europeu facilitarà la seva aplicació i adaptació als estats membres de la Unió Europea.

Article 2. Addició d'un article 5 bis

S'afegeix un nou article 5 bis a la Llei 35/2014, del 27 de novembre, de serveis de confiança electrònica, que queda redactat com segueix:

“Article 5 bis. *Efectes jurídics de la identificació electrònica d'una persona física*

1. Quan la Llei exigeix la identificació d'una persona física en una transacció en línia, aquest requisit s'entén complert amb una identificació i autenticació electròniques que resultin apropiades.

2. No es deneguen els efectes jurídics i l'admissibilitat com a prova en procediments judicials i administratius de qualsevol tipus a una autenticació electrònica de persona física pel sol fet de complir aquesta condició.

3. Una autenticació electrònica basada en un certificat qualificat de signatura electrònica

qualificada que contingui les dades d'identificació unívoca d'una persona física té el mateix efecte jurídic, en les actuacions a distància, que l'efectuada personalment mitjançant els documents oficials corresponents.

4. Quan la identificació i l'autenticació electròniques d'una persona física s'utilitzin en el marc d'unes condicions acordades prèviament per les parts per relacionar-se exclusivament entre elles privadament, s'ha de tenir en compte el que les parts hagin estipulat, llevat que sigui contrari a dret.

5. El Govern pot dictar disposicions reglamentàries per definir els diversos nivells de seguretat de la identificació i l'autenticació electròniques d'una persona física, així com establir números de referència de normes relatives als mateixos nivells, que s'han de publicar al *Butlletí Oficial del Principat d'Andorra*. Es presumeix el compliment dels nivells de seguretat quan la identificació i l'autenticació electròniques de la persona física s'ajustin a aquestes normes.”

Esmena 6 **De supressió**

GPTULI (2)

Es proposa suprimir a l'article 2, l'apartat 5 de l'article 5 bis que es proposa addicionar a la Llei 35/2014.

Motivació: No és de rebut efectuar una habilitació reglamentària tant genèrica, en tot cas, s'haurien de desenvolupar en la mateixa Llei els nivells de seguretat de la identificació i autenticació electròniques.

Article 3. Addició d'un article 7 bis

S'afegeix un nou article 7 bis a la Llei 35/2014, del 27 de novembre, de serveis de confiança electrònica, que queda redactat com segueix:

“Article 7 bis. *Efectes jurídics de la identificació electrònica d'una persona jurídica*

1. Quan la Llei exigeix la identificació d'una persona jurídica en una transacció en línia, aquest requisit s'entén complert amb una autenticació electrònica que resulti apropiada.

2. No es deneguen els efectes jurídics i l'admissibilitat com a prova en procediments judicials i administratius de qualsevol tipus a una autenticació electrònica de persona jurídica pel sol fet de complir aquesta condició.

3. Una autenticació electrònica basada en un certificat qualificat de segell electrònic qualificat té el mateix efecte jurídic, en les actuacions a distància, que l'efectuada personalment pel representant, mitjançant els documents oficials corresponents.

4. Quan la identificació i l'autenticació electròniques d'una persona jurídica s'utilitzin en el marc d'unes condicions acordades prèviament per les parts per relacionar-se exclusivament entre elles privadament, s'ha de tenir en compte el que les parts hagin estipulat, llevat que sigui contrari a dret.

5. El Govern pot dictar disposicions reglamentàries per definir els diversos nivells de seguretat de la identificació i l'autenticació electròniques d'una persona jurídica, així com establir números de referència de normes relatives als mateixos nivells, que s'han de publicar al *Butlletí Oficial del Principat d'Andorra*. Es presumeix el compliment dels nivells de seguretat quan la identificació i l'autenticació electròniques de la persona jurídica s'ajustin a aquestes normes.”

Esmena 7 **De modificació**

Grup Parlamentari Socialdemòcrata (4)

Es proposa modificar l'article 3, tal com segueix:

“(…)

3. Una autenticació electrònica basada en un certificat qualificat de segell electrònic qualificat té el mateix efecte jurídic, en les actuacions a distància, que l'efectuada personalment pel representant **de la persona jurídica**, mitjançant els documents oficials corresponents.

“(…)”

Motivació: Es considera més pertinent i consistent el nou redactat.

Esmena 8 **De supressió**

GPTULI (3)

Es proposa suprimir a l'article 3, l'apartat 5 de l'article 7 bis que es proposa addicionar a la Llei 35/2014.

Motivació: No és de rebut efectuar una habilitació reglamentària tant genèrica, en tot cas, s'haurien de desenvolupar en la mateixa Llei els nivells de seguretat de la identificació i autenticació electròniques.

Article 4. Addició d'un article 21 bis

S'afegeix un nou article 21 bis a la Llei 35/2014, del 27 de novembre, de serveis de confiança electrònica, que queda redactat com segueix:

“Article 21 bis. *Efectes jurídics de la presentació electrònica d'un atribut verificat d'identitat de persona física o jurídica*

1. Quan la Llei exigeix l'acreditació, en un tràmit en línia, d'un atribut d'identitat d'una persona física o jurídica, aquest requisit s'entén complert amb la

presentació electrònica d'un atribut verificat d'identitat que resulti apropiada.

2. No es deneguen els efectes jurídics i l'admissibilitat com a prova en procediments judicials i administratius de qualsevol tipus a una presentació electrònica d'un atribut verificat d'identitat de persona física o jurídica pel sol fet de complir aquesta condició.

3. Una presentació electrònica d'un atribut verificat d'identitat de persona física o jurídica basada en un certificat qualificat d'atributs verificats té el mateix efecte jurídic, en les actuacions a distància, que l'efectuada personalment mitjançant els documents públics o privats corresponents.

4. Quan la presentació electrònica d'un atribut d'identitat verificat de persona física o jurídica es faci en el marc d'unes condicions acordades prèviament per les parts per relacionar-se exclusivament entre elles privadament, s'ha de tenir en compte el que les parts hagin estipulat, llevat que sigui contrari a dret.

5. El Govern pot dictar disposicions reglamentàries per definir de forma més precisa els requisits de la presentació electrònica d'un atribut d'identitat verificat de persona física o jurídica, així com establir números de referència de normes relatives a la mateixa presentació electrònica, que s'han de publicar al *Butlletí Oficial del Principat d'Andorra*. Es presumeix el compliment dels requisits establerts a l'apartat 1 quan la presentació electrònica d'un atribut d'identitat verificat de persona física o jurídica s'ajusti a aquestes normes.”

Esmena 9

De supressió

GPTULI (4)

Es proposa suprimir a l'article 4, l'apartat 5 de l'article 21 bis que es proposa addicionar a la Llei 35/2014.

Motivació: No és de rebut efectuar una habilitació reglamentària tant genèrica. Si es vol precisar quelcom, es pot efectuar via el present Projecte de llei sense complicar la normativa vigent amb més reglamentació. En tot cas, s'haurien de desenvolupar en la mateixa Llei els nivells de seguretat de la identificació i autenticació electròniques.

Article 5. Addició d'un article 21 ter

S'afegeix un nou article 21 ter a la Llei 35/2014, del 27 de novembre, de serveis de confiança electrònica, que queda redactat com segueix:

“Article 21 ter. *Requisits dels certificats electrònics qualificats d'atributs verificats*

1. Els certificats electrònics qualificats d'atributs verificats han de contenir:

a) Una indicació, almenys en un format adequat per al processament automàtic, que el certificat electrònic ha estat expedit com a certificat qualificat d'atributs verificats.

b) Un conjunt de dades que identifiqui inequívocament l'autoritat pública o el prestador de serveis de confiança electrònica qualificat que expedeix els certificats electrònics qualificats, inclòs com a mínim l'Estat en el qual el prestador està establert, i

i) per a persones físiques: el nom de la persona

ii) per a persones jurídiques: el nom i el número de registre segons consten en els registres oficials.

c) Un conjunt de dades que representi inequívocament la persona física o jurídica a la qual s'hagi expedit el certificat electrònic.

d) Els atributs verificats.

e) Les dades relatives a l'inici i al final del període de validesa del certificat electrònic.

f) El codi d'identitat del certificat electrònic, que ha de ser únic per al prestador de serveis de confiança electrònica qualificat.

g) La signatura electrònica avançada o el segell electrònic avançat del prestador de serveis de confiança electrònica emissor.

h) El lloc en què es troba gratuïtament el certificat electrònic que dona suport a la signatura electrònica avançada, o el segell electrònic avançat a què es fa referència en la lletra g.

i) La localització dels serveis d'estat de validesa del certificat electrònic, o dels atributs verificats, que poden utilitzar-se per esbrinar l'estat de validesa del certificat electrònic qualificat.

2. Els certificats electrònics qualificats d'atributs verificats no han d'estar sotmesos a cap requisit obligatori que excedeixi els requisits que estableix l'apartat anterior.

3. Si un certificat electrònic qualificat d'atributs verificats es revoca, perd la validesa i no pot, en cap circumstància, recuperar el seu estat renovant la validesa.

4. El Govern pot dictar disposicions reglamentàries per definir de forma més precisa els requisits dels certificats electrònics qualificats d'atributs verificats, així com establir números de referència de normes relatives als mateixos certificats, que s'han de publicar al *Butlletí Oficial del Principat d'Andorra*. Es presumeix el compliment dels requisits establerts a l'apartat 1 quan el certificat electrònic d'atributs verificats s'ajusti a aquestes normes.”

Esmena 10 De supressió

GPTULI (5)

Es proposa suprimir a l'article 5, l'apartat 4 de l'article 21 ter que es proposa addicionar a la Llei 35/2014.

Motivació: No és de rebut efectuar una habilitació reglamentària tant genèrica. Si es vol precisar quelcom, es pot efectuar via el present Projecte de llei sense complicar la normativa vigent amb més reglamentació. En tot cas, s'haurien de desenvolupar en la mateixa Llei els nivells de seguretat de la identificació i autenticació electròniques.

Article 6. Addició d'un article 21 quater

S'afegeix un nou article 21 quater a la Llei 35/2014, del 27 de novembre, de serveis de confiança electrònica, que queda redactat com segueix:

“Article 21 quater. *Requisits dels repositoris* electrònics personals de dades qualificats

1. Els repositoris electrònics personals de dades qualificats permeten l'emmagatzematge de certificats de signatura o segell electrònics i de certificats d'atributs verificats d'identitat, en condicions de seguretat i control, pel titular dels certificats pertinents, i d'accés i compartició dels mateixos repositoris.
2. El Govern pot dictar disposicions reglamentàries per definir de forma més precisa els requisits dels repositoris electrònics personals de dades qualificats, així com establir números de referència de normes relatives als mateixos repositoris, que s'han de publicar al *Butlletí Oficial del Principat d'Andorra*. Es presumeix el compliment dels requisits de l'apartat 1 quan el servei s'ajusti a aquestes normes.”

Esmena 11 De modificació

Grup Parlamentari Socialdemòcrata (5)

Es proposa modificar l'article 6, tal com segueix:

“(…)

1. Els repositoris electrònics personals de dades qualificats permeten l'emmagatzematge de certificats de signatura o segell electrònics i de certificats d'atributs verificats d'identitat, en condicions de seguretat i control, pel titular dels certificats pertinents, ~~i d'accés i compartició dels mateixos repositoris.~~

“(…)”

Motivació: Es considera més pertinent una redacció que precisi que la funció dels repositoris electrònics és emmagatzemar els certificats de signatura o segell electrònics i de certificats

d'atributs verificats d'identitat les amb totes les condicions de seguretat.

Esmena 12 De supressió

GPTULI (6)

Es proposa suprimir a l'article 6, l'apartat 2 de l'article 21 quater que es proposa addicionar a la Llei 35/2014.

Motivació: No és de rebut efectuar una habilitació reglamentària tant genèrica. Si es vol precisar quelcom, es pot efectuar via el present Projecte de llei sense complicar la normativa vigent amb més reglamentació. En tot cas, s'haurien de desenvolupar en la mateixa Llei els nivells de seguretat de la identificació i autenticació electròniques.

Article 7. Addició d'un article 21 quinquies

S'afegeix un nou article 21 quinquies a la Llei 35/2014, del 27 de novembre, de serveis de confiança electrònica, que queda redactat com segueix:

“Article 21 quinquies. *Requisits dels nodes qualificats de sistemes de tecnologia de registre distribuït*

1. L'activitat com a node qualificat de sistema de tecnologia de registre distribuït, en suport de la generació de registres amb valor probatori, ha de garantir mesures tècniques i organitzatives apropiades a les transaccions, incloent-hi els models de governança i consens, la sincronització horària, la seguretat criptogràfica, la certificació de programari, l'ús de programari de font oberta o l'autorització administrativa per fer una bifurcació.
2. El Govern pot dictar disposicions reglamentàries per definir de forma més precisa els requisits dels nodes qualificats de sistemes de tecnologia de registre distribuït, així com establir números de referència de normes relatives als mateixos nodes qualificats, que s'han de publicar al *Butlletí Oficial del Principat d'Andorra*. Es presumeix el compliment dels requisits de l'apartat 1 quan el servei s'ajusti a aquestes normes”.

Esmena 13 De supressió

GPTULI (7)

Es proposa suprimir a l'article 7, l'apartat 2 de l'article 21 quinquies que es proposa addicionar a la Llei 35/2014.

Motivació: No és de rebut efectuar una habilitació reglamentària tant genèrica. Si es vol precisar quelcom, es pot efectuar via el present Projecte de llei sense complicar la normativa vigent amb més reglamentació. En tot cas, s'haurien de desenvolupar en la mateixa Llei els nivells de

seguretat de la identificació i autenticació electròniques.

Article 8. Modificació de l'article 26 i addició de dues noves lletres

Es modifica la redacció de l'apartat 2.b de l'article 26 de la Llei 35/2014, del 27 de novembre, de serveis de confiança electrònica i s'hi afegeixen els apartats c i d, que queden redactats com segueix:

“Article 26. *Requisits per als prestadors de serveis de confiança electrònica qualificats*

[...]

b) A distància, utilitzant altres certificats electrònics qualificats emesos per un prestador de serveis qualificat, o

c) A distància, utilitzant mitjans d'identificació electrònics per als quals, abans de l'emissió del certificat qualificat, la persona física o un representant autoritzat de la persona jurídica ha aparegut en persona i que compleixen els requisits previstos a l'article 8 pel que fa als nivells de garantia substancials i alts, o

d) Utilitzant altres mètodes d'identificació reconeguts nacionalment que proporcionin una garantia equivalent en termes de fiabilitat personal. La garantia equivalent és confirmada per un organisme d'avaluació de la conformitat.”

Esmena 14 De modificació

Grup Parlamentari Socialdemòcrata (6)

Es proposa modificar l'article 8, tal com segueix:

“(…)

d) Utilitzant altres mètodes d'identificació reconeguts nacionalment i **internacionalment** que proporcionin una garantia equivalent en termes de fiabilitat personal. La garantia equivalent és confirmada per un organisme d'avaluació de la conformitat.”

Motivació: Cal garantir un reconeixement nacional i internacional d'aquests mètodes d'identificació.

Esmena 15 D'addició

Grup Parlamentari Socialdemòcrata (7)

Es proposa afegir a l'article 8 una nova lletra amb el redactat següent:

“(…)

e) **Els sistemes de videoconferència també estaran admesos si es compleixen els requisits previstos en aquest article, pel que fa als nivells de garantia necessaris.**”

Motivació: Es considera necessari precisar aquesta possibilitat, sempre que es compleixin els nivells de garantia necessaris establerts.

Article 9. Modificació de l'article 27

S'afegeix un apartat 4 a l'article 27 de la Llei 35/2014, del 27 de novembre, de serveis de confiança electrònica, que queda redactat com segueix:

“Article 27. *Requisits de seguretat aplicables als prestadors de serveis de confiança electrònica*

[...]

4. Els prestadors de serveis de confiança poden fer ús de sistemes de tecnologia de registre distribuït en la provisió dels serveis. Quan el servei de confiança sigui qualificat, si es basa en sistemes de tecnologies de registre distribuït, els prestadors han de fer servir exclusivament xarxes formades de nodes qualificats.”

Disposició addicional

Totes les referències fetes a la Llei 35/2014, del 27 de novembre, de serveis de confiança electrònica s'han d'entendre fetes a la Llei 35/2014, del 27 de novembre, de certificació i confiança electrònica.

Esmena 16 D'addició

Grup Parlamentari Liberal (2)

Es proposa addicionar una nova disposició final primera amb el següent redactat:

«Disposició final primera. *Modificació de l'article 2 de la Llei 20/2014, del 16 d'octubre, reguladora de la contractació electrònica i dels operadors que desenvolupen la seva activitat econòmica en un espai digital*

Es modifica l'article 2 de la Llei 20/2014, del 16 d'octubre, reguladora de la contractació electrònica i dels operadors que desenvolupen la seva activitat econòmica en un espai digital, numerant el primer paràgraf amb el número 1, i incorporant la següent definició:

“j) Un contracte legal intel·ligent és un script o protocol computacional, codi o algorisme, escrit en llenguatge de programació, on els termes del contracte representen un acord de voluntats entre diferents parts amb plena capacitat d'obrar dins d'una mateixa xarxa i en relació amb una causa subjacent que l'empara, i que permet articular, verificar, executar, fer complir o controlar el compliment de les seves instruccions, accions o dades, de forma automatitzada o automatitzable, mitjançant un protocol de llibre registre distribuït descentralitzat o com a part d'una aplicació que s'executa en un llibre registre distribuït.”

Motivació: Per donar validesa a la contractació mitjançant tecnologies de registre distribuït, resulta necessari definir la institució jurídica corresponent, que es regula a la llei pertinent, sense perjudici que altres lleis sectorials puguin establir exigències específiques.

Esmena 17

D'addició

Grup Parlamentari Liberal (3)

Es proposa addicionar una nova disposició final segona amb el següent redactat:

«Disposició final segona. *Modificació de l'article 2 de la Llei 20/2014, del 16 d'octubre, reguladora de la contractació electrònica i dels operadors que desenvolupen la seva activitat econòmica en un espai digital*

Es modifica l'article 2 de la Llei 20/2014, del 16 d'octubre, reguladora de la contractació electrònica i dels operadors que desenvolupen la seva activitat econòmica en un espai digital, afegint un apartat 2, amb el següent contingut:

“2. Són aplicables, als efectes d'aquesta Llei, les definicions contingudes a la Llei 35/2014, del 27 de novembre, de certificació i confiança electrònica”.

Motivació: Evitar la repetició innecessària de definicions rellevants per als contractes legals intel·ligents, incorporant-les per referència.

Disposició final primera

S'encomana al Govern que en el termini de 12 mesos des de l'entrada en vigor d'aquesta llei, elabori i proposi el text consolidat de la Llei 35/2014, del 27 de novembre, de serveis de confiança electrònica, en els termes de l'article 116 del Reglament del Consell General de data 7 de febrer del 2019.

Esmena 18

De modificació

Grup Parlamentari Socialdemòcrata (8)

Es proposa modificar la disposició final primera, tal com segueix:

“S'encomana al Govern que en el termini de sis (6) ~~12~~ mesos des de l'entrada en vigor d'aquesta Llei, elabori i proposi el text consolidat de la Llei 35/2014, del 27 de novembre, de serveis de confiança electrònica, en els termes de l'article 116 del Reglament del Consell General, de data 7 de febrer del 2019.”

Motivació: Es considera escaient establir un termini més curt per elaborar el text consolidat, el qual millorarà la seguretat jurídica del conjunt de la legislació sobre la matèria.

Esmena 19

De modificació

GPTULI (8)

Es proposa modificar la disposició final primera, que queda redactada com segueix:

“Disposició final primera

S'encomana al Govern que en el termini de ~~12~~ 6 mesos des de l'entrada en vigor d'aquesta Llei, elabori i proposi el text consolidat de la Llei 35/2014, del 27 de novembre, de serveis de confiança electrònica, en els termes de l'article 116 del Reglament del Consell General de data 7 de febrer del 2019.”

Motivació: Tal i com estableix l'article 116 del Reglament del Consell General i cito: “El procediment de consolidació legislativa és aplicable sobre una matèria quan s'han produït modificacions legals parcials que, per la seva freqüència, diversitat o complexitat, fan aconsellable de consolidar en un únic text la legislació vigent...” Així doncs, vista la complexitat de la matèria, considerem que reduir el temps de què disposa el Govern per a la consolidació del text legislatiu facilitarà molt la tasca a l'hora d'aplicar la Llei.

Disposició final segona

Aquesta Llei entra en vigor l'endemà de la seva publicació al *Butlletí Oficial del principat d'Andorra*.

Roger Padreny Carmona

Ponent

Informe de la Comissió Legislativa d'Economia

La Comissió Legislativa d'Economia ha examinat, en el decurs de les reunions celebrades els dies 7 i 14 d'abril del 2021, l'informe del ponent relatiu al **Projecte de llei de modificació de la Llei 35/2014, del 27 de novembre, de serveis de confiança electrònica**, d'acord amb els articles 98 i 99 del Reglament del Consell General, del qual se'n desprèn el següent:

Esmenes aprovades per unanimitat: (3)

Esmena 5 (Grup Parlamentari Socialdemòcrata) d'addició d'un nou article.

Esmena 7 (Grup Parlamentari Socialdemòcrata) de modificació a l'article 3.

Esmena 16 (Grup Parlamentari Liberal) d'addició d'una disposició final.

Esmenes retirades per transacció i aprovades per unanimitat: (7)

Esmena 2 (Grup Parlamentari Socialdemòcrata) de modificació a l'exposició de motius.

Esmena 3 (Grup Parlamentari Liberal) d'addició d'un nou article 2.

Esmena 4 (Grup Parlamentari Socialdemòcrata) d'addició d'un nou article 2.

Esmena 15 (Grup Parlamentari Socialdemòcrata) d'addició a l'article 8.

Esmena 17 (Grup Parlamentari Liberal) d'addició d'una disposició final.

Esmena 18 (Grup Parlamentari Socialdemòcrata) de modificació a la disposició final primera.

Esmena 19 (Grup Parlamentari Terceravia+Unió Laurediana+Independents) de modificació a la disposició final primera.

Esmenes no aprovades: (9)

Esmena 1 (Grup Parlamentari Terceravia+Unió Laurediana+Independents) de modificació a l'intitulat.

Esmena 6 (Grup Parlamentari Terceravia+Unió Laurediana+Independents) de supressió a l'article 2.

Esmena 8 (Grup Parlamentari Terceravia+Unió Laurediana+Independents) de supressió a l'article 3.

Esmena 9 (Grup Parlamentari Terceravia+Unió Laurediana+Independents) de supressió a l'article 4.

Esmena 10 (Grup Parlamentari Terceravia+Unió Laurediana+Independents) de supressió a l'article 5.

Esmena 11 (Grup Parlamentari Socialdemòcrata) de modificació a l'article 6.

Esmena 12 (Grup Parlamentari Terceravia+Unió Laurediana+Independents) de supressió a l'article 6.

Esmena 13 (Grup Parlamentari Terceravia+Unió Laurediana+Independents) de supressió a l'article 7.

Esmena 14 (Grup Parlamentari Socialdemòcrata) de modificació a l'article 8.

Esmenes tècniques aprovades per unanimitat: (1)

Esmena tècnica núm. 1.

Projecte de llei de modificació de la Llei 35/2014, del 27 de novembre, de serveis de confiança electrònica

Exposició de motius

El 27 de novembre del 2014 el Consell General va aprovar la Llei 35/2014, del 27 de novembre, de

serveis de confiança electrònica, que derogava la Llei 6/2009, del 29 de desembre, de signatura electrònica. La dita Llei regulava tres àmbits principals: en primer lloc, els efectes jurídics de les signatures electròniques, els segells electrònics, les marques de temps electròniques, els certificats electrònics d'autenticació de lloc web i els serveis de lliurament electrònics. En segon lloc, l'actuació dels prestadors de serveis de confiança electrònica i la seva activitat, les condicions de supervisió i el règim de sancions i infraccions. Finalment, també es preveia el reconeixement de l'eficàcia en el seu territori dels serveis de confiança electrònica prestats pels prestadors de serveis de confiança electrònica estrangers.

La Llei 35/2014, del 27 de novembre, de serveis de confiança electrònica presenta una gran similitud amb el Reglament (UE) núm. 910/2014 del Parlament Europeu i del Consell, del 23 de juliol, relatiu a la identificació electrònica i els serveis de confiança per a les transaccions electròniques en el mercat interior i pel qual es deroga la Directiva 1999/93/CE (en endavant, "Reglament eIDAS"), ja que en el seu dia l'elaboració de la Llei 35/2014, del 27 de novembre, de serveis de confiança electrònica es va inspirar en aquesta norma de la Unió, entre altres motius per la conveniència d'equiparar-se a les regulacions dels països que formen part de l'òrbita econòmica d'Andorra, amb la finalitat de facilitar els acords i el reconeixement en la matèria; és a dir, per poder admetre els serveis de confiança de la Unió Europea.

Havent transcorregut prop de set anys d'ençà de l'aprovació de la Llei 35/2014, del 27 de novembre, de serveis de confiança electrònica, s'han produït esdeveniments rellevants que palesen la conveniència de modificar-la. D'una banda, l'inici d'un procés per a l'acord d'associació d'Andorra amb la Unió Europea requereix una adequació més gran d'aquesta norma amb el marc legal de la Unió, en especial amb el Reglament eIDAS. De l'altra, l'aparició i difusió de les anomenades tecnologies de registre distribuït, com les cadenes de blocs (*blockchain*). Els treballs efectuats en el marc del projecte European Blockchain Services Infrastructure (EBSI), impulsat per l'European Blockchain Partnership (EBP) i la Comissió Europea, més en concret en el cas de l'ús de l'European Self Sovereign Identity Framework (ESSIF), han mostrat com el Reglament eIDAS podria actuar com a norma reguladora general de l'actuació basada en Tecnologies de Registre Distribuït/Blockchain.

Es té la voluntat d'oferir una regulació general d'actuació basada en tecnologies de registre distribuït que permeti que el desenvolupament de legislacions sectorials basades en aquest tipus de tecnologia trobi un substrat comú pel que fa a aspectes compartits, com poden ser l'habilitació de l'ús dels certificats

qualificats a l'efecte d'identificació electrònica, l'habilitació de l'emissió de certificats electrònics d'atributs verificats d'identitat, l'habilitació de repositoris electrònics personals de dades o l'habilitació de nodes qualificats de tecnologies de registre distribuït per a transaccions electròniques amb valor probatori.

Així mateix, la pandèmia de la COVID-19 ha provocat que els serveis presencials de l'Administració hagin vist el seu funcionament alterat pel que fa als tràmits administratius efectuats de manera presencial. Per aquest motiu, es proposa també modificar la verificació de forma fefaent de la identitat del sol·licitant d'un certificat electrònic. Aquesta modificació introdueix la verificació de la identitat del sol·licitant de manera no presencial.

Així doncs, amb les finalitats ressenyades anteriorment, es promou aquest Projecte de Llei de modificació de la Llei 35/2014, del 27 de novembre, de serveis de confiança electrònica, que es divideix en onze articles, que modifiquen la denominació de la Llei i els articles 3, 21, 26 i 27 i afegeixen sis articles nous, concretament el 5 bis, 7 bis, 21 bis, 21 ter, 21 quater i 21 quinques, una disposició addicional, que estableix que totes referències fetes a la Llei 35/2014, del 27 de novembre, de serveis de confiança electrònica s'han d'entendre fetes a la Llei que aquí es proposa amb la seva nova denominació, i quatre disposicions finals. Les disposicions finals primera i segona modifiquen l'article 2 de la Llei 20/2014, del 16 d'octubre, reguladora de la contractació electrònica i dels operadors que desenvolupen la seva activitat econòmica en un espai digital. A través de la disposició final tercera s'encomana al Govern l'elaboració i la proposta del text consolidat de la Llei i la disposició final quarta indica l'entrada en vigor de la Llei.

Article 1. Modificació de la denominació de la Llei 35/2014

Es modifica la denominació de la Llei 35/2014, del 27 de novembre, de serveis de confiança electrònica, que passa a anomenar-se Llei 35/2014, de 27 de novembre, de certificació i confiança electrònica.

Article 2. Modificació de l'article 3

S'addicionen les següents definicions a l'article 3 de la Llei 35/2014, del 27 de novembre, de serveis de confiança electrònica, amb el següent redactat:

“Article 3. *Definicions*

(...)

39. “Adreça DLT” o “DLT Address”: valor que identifica un compte DLT implicat en una transacció.

40. “Arbre Merkle” o “Merkle tree”: Estructura de dades que han estat assignades amb un hash o resum criptogràfic, i combinades fins a una única i singular arrel de hash o resum criptogràfic que representa l'estructura sencera de dades.

41. “Bifurcació dura” o “Hard fork”: canvi en una plataforma DLT en què els nous registres distribuïts o blocs creats pels nodes DLT, a partir de la nova versió de la plataforma DLT, no són acceptats com a vàlids pels nodes DLT en emprar versions antigues de la plataforma DLT.

42. “Bloc confirmat” o “Confirmed block”: bloc que ha estat confirmat.

43. “Bloc gènesi” o “Genesis block”: primer bloc d'una cadena de blocs.

44. “Bloc” o “Block”: Unitat agregada i immutable de dades mitjançant tecnologia de llibre registre distribuït, que està format per una col·lecció de transaccions, realitzades en un període concret de temps, amb una capçalera de bloc, un hash de la capçalera del bloc previ, i un arbre Merkle.

45. “Cadena de blocs” o “Blockchain” : registre distribuït que conté blocs confirmats organitzats en una cadena seqüencial d'annexió emprant enllaços criptogràfics.

46. “Cadena lateral” o “Sidechain”: sistema de cadena de blocs que interopera amb un sistema de cadena de blocs independent associada per dur a terme funcions específiques en relació amb el sistema de cadena de blocs associat.

47. “Capçalera de bloc” o “Block Header”: dades estructurades que inclouen un enllaç criptogràfic amb el bloc anterior, a menys que no existeixi aquest bloc anterior.

48. “Confirmat” o “Confirmed”: acceptació de la inclusió d'un registre en un registre distribuït d'acord amb el seu protocol propi de consens.

49. “Consens” o “Consensus”: acord entre nodes DLT relatiu a 1) que una transacció ha estat validada i 2) que el registre distribuït conté un conjunt consistent i ordenat de transaccions validades.

50. “Contracte intel·ligent” o “Smart contract”: programa informàtic emmagatzemat en un sistema DLT en què el resultat de qualsevol execució del programa és desat en el registre distribuït.

51. “Criptografia” o “Cryptography”: disciplina que conté els principis, mitjans i metodologies per a la transformació de les dades amb l'objectiu d'amagar el seu contingut semàntic, prevenir el seu ús no autoritzat o prevenir la seva modificació no detectada.

52. “D'igual a igual” o “Peer-to-peer”: formar part d'una xarxa de parelles de participants que es consideren entre si com a iguals i que comparteixen

informació i recursos directament entre ells, sense que hagin de dependre d'una entitat central.

53. “Dades de bloc” o “Block data”: dades estructurades que inclouen dades de bloc i una capçalera de bloc.

54. “En el llibre-registre” o “On-ledger” : ubicat, realitzat o executat a l'interior d'un sistema DLT.

55. “En la cadena” o “On-chain”: ubicat, realitzat o executat a l'interior d'un sistema de cadena de blocs.

56. “Fora de la cadena” o “Off-chain” : relacionat amb el sistema de cadena de blocs, però ubicat, realitzat o executat fora d'aquest sistema.

57. “Fora del llibre-registre” o “Off-ledger”: relacionat amb un sistema DLT, però ubicat, realitzat o executat fora d'aquest sistema.

58. “Funció de resum criptogràfic” o “Cryptographic hash function”: funció que assigna una cadena de bits de longitud arbitrària a una cadena de bits de longitud fixa, de tal forma que sigui unidireccional o computacionalment inviable trobar qualsevol entrada que es correspongui amb una sortida preespecificada, i que sigui resilient a la col·lisió o computacionalment inviable trobar dues entrades diferents que es corresponguin amb la mateixa sortida.

59. “Immutabilitat” o “Immutability”: propietat en què els registres distribuïts no poden ser modificats o eliminats un cop inserits en el registre distribuït.

60. “Interoperabilitat” o “Interoperability”: capacitat de dos o més sistemes o aplicacions per intercanviar informació i per emprar mútuament la informació intercanviada.

61. “Llibre registre distribuït” o “Distributed Ledger”: registre compartit amb un conjunt de nodes DLT i sincronitzat entre nodes DLT emprant un mecanisme de consens.

62. “Llibre-registre compartit” o “Shared Ledger”: registre distribuït en què el contingut és accessible a diverses entitats.

63. “Llibre-registre distribuït” o “Ledger record”: llibre-registre que conté registres transaccionals, valors de resum criptogràfic dels registres transaccionals, o referències a registres transaccionals enregistrats en un registre distribuït.

64. “Llibre-registre” o “Ledger”: magatzem d'informació que guarda registres de transaccions finals, definitives i immutables.

65. “Mecanisme de consens” o “Consensus mechanism” : normes i procediments per assolir el consens.

66. “Miner”: node DLT dedicat a la mineria.

67. “Mineria” o “Mining”: activitat que, d'acord amb determinats mecanismes de consens, inicia,

enregistra, crea o valida blocs o en fa una combinació de les anteriors.

68. “Moneder” o “Wallet”: aplicació emprada per generar, gestionar, emmagatzemar o emprar claus privades i públiques, i que permet als usuaris del llibre registre distribuït poder fer transaccions.

69. “No permissible” o “Permissionless”: que no requereix autorització per realitzar una activitat concreta.

70. “Node”: programari, giny o procés que participa en un entorn de llibre registre distribuït per processar o comunicar peces d'informació entre participants.

71. “Node arrel” o “Root node” : node que no té un node progenitor.

72. “Node DLT” o “DLT Node”: programari, giny o procés que participa en un entorn de llibre registre distribuït per processar o comunicar peces d'informació entre els participants.

73. “Nodes qualificats”: L'activitat com a node qualificat de sistema de tecnologia de registre distribuït, en suport de la generació de registres amb valor probatori, ha de garantir mesures tècniques i organitzatives apropiades a les transaccions, incloent-hi els models de governança i consens, la sincronització horària, la seguretat criptogràfica, la certificació de programari, l'ús de programari de font oberta o l'autorització administrativa per fer una bifurcació.

74. “Nombre únic” o “Nonce”: número o cadena de bits emprada en un conjunt d'operacions criptogràfiques.

75. “Permissible” o “Permissioned”: que requereix autorització per realitzar una o vàries activitats concretes.

76. “Plataforma DLT” o “DLT Platform”: conjunt d'entitats de processament, emmagatzematge i comunicació que proporcionen les capacitats del sistema DLT en cada node DLT.

77. “Registre transaccional” o “Transaction record”: registre que documenta tot tipus de transacció.

78. “Segell de temps” o “Timestamp”: paràmetre temporal variable que denota un moment temporal concret respecte a un referència temporal comuna.

79. “Sistema de cadena de blocs” o “Blockchain System”: sistema que implementa una cadena de blocs.

80. “Sistema descentralitzat” o “Decentralized System”: sistema distribuït en què el control es distribueix entre les persones o organitzacions que participen en l'operació del sistema.

81. “Sistema distribuït” o “Distributed System”: sistema en què els components ubicats en ordinadors

connectats en xarxa es comuniquen i coordinen les seves accions a través de la seva interacció.

82. “Sistema DLT” o “DLT System”: sistema que implementa un registre distribuït.

83. “Sistema DLT no permissible” o “Permissionless DLT System”: sistema DLT no permissionat o d'accés públic sense requerir permís.

84. “Sistema DLT permissible” o “Permissioned DLT System”: sistema DLT que necessita permisos.

85. “Sistema DLT privat” o “Private DLT System”: sistema DLT accessible per al seu ús únicament a un grup limitat d'usuaris DLT.

86. “Sistema DLT públic” o “Public DLT System” : sistema DLT l'ús del qual és accessible al públic.

87. “Subcadena” o “Subchain”: cadena lògicament separada que pot formar part d'un sistema de cadena de blocs.

88. “Tecnologia de llibre registre distribuït” o “Distributed Ledger Technology” o “DLT”: tecnologia que permet l'operació i ús de registres distribuïts.

89. “Transacció” o “Transaction”: unitat més petita d'un procés de treball, que constitueix una o més seqüències d'accions necessàries per produir un resultat que satisfaci les normes de governança i que suposa un intercanvi d'informació entre nodes.

90. “Transacció confirmada” o “Confirmed transaction”: transacció que ha estat confirmada.

91. “Usuari DLT” o “DLT User”: entitat que empra serveis subministrats per un sistema DLT.

92. “Valor de resum criptogràfic” o “Hash value”: cadena de bits resultat d'una funció de resum criptogràfic.

93. “Vincle criptogràfic” o “Cryptographic link”: referència creada emprant tècniques de funció de resum criptogràfic que condueix a les dades.

94. “Xarxa DLT” o “DLT Network”: xarxa de nodes DLT que constitueixen un sistema DLT.”

Article 3. Addició d'un article 5 bis

S'afegeix un nou article 5 bis a la Llei 35/2014, del 27 de novembre, de serveis de confiança electrònica, que queda redactat com segueix:

“Article 5 bis. Efectes jurídics de la identificació electrònica d'una persona física

1. Quan la Llei exigeix la identificació d'una persona física en una transacció en línia, aquest requisit s'entén complert amb una identificació i autenticació electròniques que resultin apropiades.

2. No es deneguen els efectes jurídics i l'admissibilitat com a prova en procediments judicials i

administratius de qualsevol tipus a una autenticació electrònica de persona física pel sol fet de complir aquesta condició.

3. Una autenticació electrònica basada en un certificat qualificat de signatura electrònica qualificada que contingui les dades d'identificació unívoca d'una persona física té el mateix efecte jurídic, en les actuacions a distància, que l'efectuada personalment mitjançant els documents oficials corresponents.

4. Quan la identificació i l'autenticació electròniques d'una persona física s'utilitzin en el marc d'unes condicions acordades prèviament per les parts per relacionar-se exclusivament entre elles privadament, s'ha de tenir en compte el que les parts hagin estipulat, llevat que sigui contrari a dret.

5. El Govern pot dictar disposicions reglamentàries per definir els diversos nivells de seguretat de la identificació i l'autenticació electròniques d'una persona física, així com establir números de referència de normes relatives als mateixos nivells, que s'han de publicar al *Butlletí Oficial del Principat d'Andorra*. Es presumeix el compliment dels nivells de seguretat quan la identificació i l'autenticació electròniques de la persona física s'ajustin a aquestes normes.”

Article 4. Addició d'un article 7 bis

S'afegeix un nou article 7 bis a la Llei 35/2014, del 27 de novembre, de serveis de confiança electrònica, que queda redactat com segueix:

“Article 7 bis. Efectes jurídics de la identificació electrònica d'una persona jurídica

1. Quan la Llei exigeix la identificació d'una persona jurídica en una transacció en línia, aquest requisit s'entén complert amb una autenticació electrònica que resulti apropiada.

2. No es deneguen els efectes jurídics i l'admissibilitat com a prova en procediments judicials i administratius de qualsevol tipus a una autenticació electrònica de persona jurídica pel sol fet de complir aquesta condició.

3. Una autenticació electrònica basada en un certificat qualificat de segell electrònic qualificat té el mateix efecte jurídic, en les actuacions a distància, que l'efectuada personalment pel representant de la persona jurídica, mitjançant els documents oficials corresponents..

4. Quan la identificació i l'autenticació electròniques d'una persona jurídica s'utilitzin en el marc d'unes condicions acordades prèviament per les parts per relacionar-se exclusivament entre elles privadament, s'ha de tenir en compte el que les parts hagin estipulat, llevat que sigui contrari a dret.

5. El Govern pot dictar disposicions reglamentàries per definir els diversos nivells de seguretat de la identificació i l'autenticació electròniques d'una persona jurídica, així com establir números de referència de normes relatives als mateixos nivells, que s'han de publicar al *Butlletí Oficial del Principat d'Andorra*. Es presumeix el compliment dels nivells de seguretat quan la identificació i l'autenticació electròniques de la persona jurídica s'ajustin a aquestes normes.”

Article 5. Modificació de l'article 21

Es modifica la lletra b) de l'apartat 1 de l'article 21 de la Llei 35/2014, del 27 de novembre, de serveis de confiança electrònica, que queda redactada com segueix:

“Article 21. *Requisits dels serveis de lliurament electrònic qualificats*

(...)

b) Assegurar amb un alt nivell de fiabilitat la identificació de l'emissor i garantir la identificació del destinatari abans de l'entrega de les dades.”

Article 6. Addició d'un article 21 bis

S'afegeix un nou article 21 bis a la Llei 35/2014, del 27 de novembre, de serveis de confiança electrònica, que queda redactat com segueix:

“Article 21 bis. *Efectes jurídics de la presentació electrònica d'un atribut verificat d'identitat de persona física o jurídica*

1. Quan la Llei exigeix l'acreditació, en un tràmit en línia, d'un atribut d'identitat d'una persona física o jurídica, aquest requisit s'entén complert amb la presentació electrònica d'un atribut verificat d'identitat que resulti apropiada.

2. No es deneguen els efectes jurídics i l'admissibilitat com a prova en procediments judicials i administratius de qualsevol tipus a una presentació electrònica d'un atribut verificat d'identitat de persona física o jurídica pel sol fet de complir aquesta condició.

3. Una presentació electrònica d'un atribut verificat d'identitat de persona física o jurídica basada en un certificat qualificat d'atributs verificats té el mateix efecte jurídic, en les actuacions a distància, que l'efectuada personalment mitjançant els documents públics o privats corresponents.

4. Quan la presentació electrònica d'un atribut d'identitat verificat de persona física o jurídica es faci en el marc d'unes condicions acordades prèviament per les parts per relacionar-se exclusivament entre elles privadament, s'ha de tenir en compte el que les parts hagin estipulat, llevat que sigui contrari a dret.

5. El Govern pot dictar disposicions reglamentàries per definir de forma més precisa els requisits de la presentació electrònica d'un atribut d'identitat verificat de persona física o jurídica, així com establir números de referència de normes relatives a la mateixa presentació electrònica, que s'han de publicar al *Butlletí Oficial del Principat d'Andorra*. Es presumeix el compliment dels requisits establerts a l'apartat 1 quan la presentació electrònica d'un atribut d'identitat verificat de persona física o jurídica s'ajusti a aquestes normes.”

Article 7. Addició d'un article 21 ter

S'afegeix un nou article 21 ter a la Llei 35/2014, del 27 de novembre, de serveis de confiança electrònica, que queda redactat com segueix:

“Article 21 ter. *Requisits dels certificats electrònics qualificats d'atributs verificats*

1. Els certificats electrònics qualificats d'atributs verificats han de contenir:

a) Una indicació, almenys en un format adequat per al processament automàtic, que el certificat electrònic ha estat expedit com a certificat qualificat d'atributs verificats.

b) Un conjunt de dades que identifiqui inequívocament l'autoritat pública o el prestador de serveis de confiança electrònica qualificat que expedeix els certificats electrònics qualificats, inclòs com a mínim l'Estat en el qual el prestador està establert, i

i) per a persones físiques: el nom de la persona

ii) per a persones jurídiques: el nom i el número de registre segons consten en els registres oficials.

c) Un conjunt de dades que representi inequívocament la persona física o jurídica a la qual s'hagi expedit el certificat electrònic.

d) Els atributs verificats.

e) Les dades relatives a l'inici i al final del període de validesa del certificat electrònic.

f) El codi d'identitat del certificat electrònic, que ha de ser únic per al prestador de serveis de confiança electrònica qualificat.

g) La signatura electrònica avançada o el segell electrònic avançat del prestador de serveis de confiança electrònica emissor.

h) El lloc en què es troba gratuïtament el certificat electrònic que dona suport a la signatura electrònica avançada, o el segell electrònic avançat a què es fa referència en la lletra g).

i) La localització dels serveis d'estat de validesa del certificat electrònic, o dels atributs verificats, que

poden utilitzar-se per esbrinar l'estat de validesa del certificat electrònic qualificat.

2. Els certificats electrònics qualificats d'atributs verificats no han d'estar sotmesos a cap requisit obligatori que excedeixi els requisits que estableix l'apartat anterior.

3. Si un certificat electrònic qualificat d'atributs verificats es revoca, perd la validesa i no pot, en cap circumstància, recuperar el seu estat renovant la validesa.

4. El Govern pot dictar disposicions reglamentàries per definir de forma més precisa els requisits dels certificats electrònics qualificats d'atributs verificats, així com establir números de referència de normes relatives als mateixos certificats, que s'han de publicar al *Butlletí Oficial del Principat d'Andorra*. Es presumeix el compliment dels requisits establerts a l'apartat 1 quan el certificat electrònic d'atributs verificats s'ajusti a aquestes normes.”

Article 8. Addició d'un article 21 quater

S'afegeix un nou article 21 *quater* a la Llei 35/2014, del 27 de novembre, de serveis de confiança electrònica, que queda redactat com segueix:

“Article 21 *quater*. *Requisits dels repositoris electrònics personals de dades qualificats*

1. Els repositoris electrònics personals de dades qualificats permeten l'emmagatzematge de certificats de signatura o segell electrònics i de certificats d'atributs verificats d'identitat, en condicions de seguretat i control, pel titular dels certificats pertinents, i d'accés i compartició dels mateixos repositoris.

2. El Govern pot dictar disposicions reglamentàries per definir de forma més precisa els requisits dels repositoris electrònics personals de dades qualificats, així com establir números de referència de normes relatives als mateixos repositoris, que s'han de publicar al *Butlletí Oficial del Principat d'Andorra*. Es presumeix el compliment dels requisits de l'apartat 1 quan el servei s'ajusti a aquestes normes.”

Article 9. Addició d'un article 21 quinques

S'afegeix un nou article 21 *quinques* a la Llei 35/2014, del 27 de novembre, de serveis de confiança electrònica, que queda redactat com segueix:

“Article 21 *quinques*. *Requisits dels nodes qualificats de sistemes de tecnologia de registre distribuït*

1. L'activitat com a node qualificat de sistema de tecnologia de registre distribuït, en suport de la generació de registres amb valor probatori, ha de garantir mesures tècniques i organitzatives apropiades a les transaccions, incloent-hi els models de governança i consens, la sincronització horària, la

seguretat criptogràfica, la certificació de programari, l'ús de programari de font oberta o l'autorització administrativa per fer una bifurcació.

2. El Govern pot dictar disposicions reglamentàries per definir de forma més precisa els requisits dels nodes qualificats de sistemes de tecnologia de registre distribuït, així com establir números de referència de normes relatives als mateixos nodes qualificats, que s'han de publicar al *Butlletí Oficial del Principat d'Andorra*. Es presumeix el compliment dels requisits de l'apartat 1 quan el servei s'ajusti a aquestes normes.”

Article 10. Modificació de l'article 26 i addició de tres noves lletres

Es modifica la redacció de l'apartat 2.b) de l'article 26 de la Llei 35/2014, del 27 de novembre, de serveis de confiança electrònica i s'hi afegeixen les lletres c), d) i e), que queden redactades com segueix:

“Article 26. *Requisits per als prestadors de serveis de confiança electrònica qualificats*

[...]

b) a distància, utilitzant altres certificats electrònics qualificats emesos per un prestador de serveis qualificat, o

c) a distància, utilitzant mitjans d'identificació electrònics per als quals, abans de l'emissió del certificat qualificat, la persona física o un representant autoritzat de la persona jurídica ha aparegut en persona i que compleixen els requisits previstos a l'article 8 pel que fa als nivells de garantia substancials i alts, o

d) utilitzant altres mètodes d'identificació reconeguts nacionalment que proporcionin una garantia equivalent en termes de fiabilitat personal. La garantia equivalent és confirmada per un organisme d'avaluació de la conformitat.

e) Els sistemes de videoconferència també estaran admesos si es compleixen els requisits previstos en aquest article i els que es puguin desenvolupar reglamentàriament, pel que fa als nivells de garantia necessaris.”

Article 11. Modificació de l'article 27

S'afegeix un apartat 4 a l'article 27 de la Llei 35/2014, del 27 de novembre, de serveis de confiança electrònica, que queda redactat com segueix:

“Article 27. *Requisits de seguretat aplicables als prestadors de serveis de confiança electrònica*

[...]

4. Els prestadors de serveis de confiança poden fer ús de sistemes de tecnologia de registre distribuït en la provisió dels serveis. Quan el servei de confiança sigui

qualificat, si es basa en sistemes de tecnologies de registre distribuït, els prestadors han de fer servir exclusivament xarxes formades de nodes qualificats.”

Disposició adicional. Remissions a la Llei

Totes les referències fetes a la Llei 35/2014, del 27 de novembre, de serveis de confiança electrònica s'han d'entendre fetes a la Llei 35/2014, del 27 de novembre, de certificació i confiança electrònica.

Disposició final primera. Modificació de l'article 2 de la Llei 20/2014, del 16 d'octubre, reguladora de la contractació electrònica i dels operadors que desenvolupen la seva activitat econòmica en un espai digital

Es modifica l'article 2 de la Llei 20/2014, del 16 d'octubre, reguladora de la contractació electrònica i dels operadors que desenvolupen la seva activitat econòmica en un espai digital, numerant el primer paràgraf amb el número 1, i incorporant la següent definició:

“j) Un contracte legal intel·ligent és un script o protocol computacional, codi o algorisme, escrit en llenguatge de programació, on els termes del contracte representen un acord de voluntats entre diferents parts amb plena capacitat d'obrar dins d'una mateixa xarxa i en relació amb una causa subjacent que l'empara, i que permet articular, verificar, executar, fer complir o controlar el compliment de les seves instruccions, accions o dades, de forma automatitzada o automatitzable, mitjançant un protocol de llibre registre distribuït descentralitzat o com a part d'una aplicació que s'executa en un llibre registre distribuït.”

Disposició final segona. Modificació de l'article 2 de la Llei 20/2014, del 16 d'octubre, reguladora de la contractació electrònica i dels operadors que desenvolupen la seva activitat econòmica en un espai digital

Es modifica l'article 2 de la Llei 20/2014, del 16 d'octubre, reguladora de la contractació electrònica i dels operadors que desenvolupen la seva activitat econòmica en un espai digital, afegint un apartat 2, amb el següent contingut:

“2. Són aplicables, als efectes d'aquesta Llei, les definicions contingudes a la legislació en matèria de certificació i confiança electrònica.”

Disposició final tercera. Text consolidat

S'encomana al Govern que en el termini de sis mesos des de l'entrada en vigor d'aquesta Llei, elabori i proposi el text consolidat de la Llei 35/2014, del 27 de novembre, de serveis de confiança electrònica, en els

termes de l'article 116 del Reglament del Consell General de data 7 de febrer del 2019.

Disposició final quarta. Entrada en vigor

Aquesta Llei entra en vigor l'endemà de la seva publicació al *Butlletí Oficial del Principat d'Andorra*.

En els termes precedents es formula l'informe de la Comissió Legislativa d'Economia que, d'acord amb l'article 100.1 del Reglament del Consell General, es trameta a la Síndica General, als efectes escaients.

Marc Magallon Font

Vicepresident de la Comissió Legislativa d'Economia

Mònica Bonell Tuset

Presidenta de la Comissió Legislativa d'Economia

2.2 Proposicions de llei

Edicte

La síndica general, d'acord amb les previsions de l'article 90 del Reglament del Consell General,

Disposa

Publicar el criteri del Govern relatiu a la **Proposició de llei de modificació de la Llei 11/2008, del 12 de juny, de fundacions**.

Tot el que es fa públic per a general coneixement i efectes.

Casa de la Vall, 20 d'abril del 2021

Roser Suñé Pascuet

Síndica General

Criteri del Govern relatiu a la Proposició de llei de modificació de la Llei 11/2008, del 12 de juny, de fundacions

El Govern ha examinat la Proposició de llei de modificació de la Llei 11/2008, del 12 de juny, de fundacions, presentada pels Srs. Carles Enseñat Reig, president del Grup Parlamentari Demòcrata; Ferran Cosa Marimon, president del Grup Parlamentari Liberal, i Carles Naudi d'Areny-Plandolit Balsells, president del Grup Parlamentari Ciutadans Compromesos, d'acord amb el que disposa l'article 103.2 del Reglament del Consell General, i manifesta el seu criteri sobre la Proposició de llei esmentada basant-se en les següents:

Consideracions

La iniciativa legislativa proposada, segons consta en l'exposició de motius, té com a finalitat l'adaptació de certs preceptes de la Llei 11/2008, una vegada han transcorregut prop de tretze anys d'ençà de l'aprovació. En aquest sentit, s'estableix la possibilitat que les fundacions puguin desenvolupar activitats econòmiques, sempre que estiguin relacionades amb els fins fundacionals o siguin complementàries o accessòries d'aquests fins, i es permet que certs membres del patronat puguin ser de nacionalitat estrangera, per donar així continuïtat a l'obertura econòmica, entre altres aspectes que han de permetre una gestió més eficient i diligent de les fundacions.

La Proposició de llei que se sotmet al criteri del Govern modifica els articles 11, 12, 13, 22, 25, 27, 31 i 33 de la Llei 11/2008 i hi addiciona un nou article 6 bis.

La Llei de fundacions vigent va néixer amb l'objectiu de donar resposta a la demanda social d'una regulació de les fundacions privades d'interès públic o social, i el Govern entén que ha complert amb l'objectiu inicialment previst, ja que ha permès establir el marc jurídic adequat per a aquestes entitats. No obstant això, havent transcorregut prop de tretze anys des de l'entrada en vigor de la Llei, és un bon moment per analitzar si hi ha aspectes que poden ser millorats i actualitzats tenint en compte la realitat actual. Cal, per exemple, referir-se al procés d'obertura econòmica que s'ha anat duent a terme els darrers anys i traslladar també a l'àmbit de les fundacions els elements que s'han anat incorporant a altres àmbits del nostre ordenament jurídic.

La Proposició de llei incorpora un nou article 6 bis per tal de preveure que les fundacions puguin desenvolupar activitats econòmiques. El Govern entén que es tracta d'una nova previsió molt encertada, ja que les fundacions tindran altres fonts d'ingressos diferents de les rendes obtingudes del seu patrimoni, i en definitiva aquest fet beneficia que es puguin acomplir de la millor manera possible els fins fundacionals. Per tant, amb aquest nou concepte es passa, com ja es preveu en altres països, d'un concepte de fundació entès com una massa de béns immòbils i estàtics a un nou concepte de fundació molt més dinàmic que inclou la possibilitat de desenvolupar una activitat econòmica, sempre que el seu objecte estigui relacionat amb les finalitats fundacionals. Per tant, el seu patrimoni es configura com un patrimoni en moviment amb la capacitat d'adaptar-se als canvis que es puguin anar produint en l'economia. Així mateix, cal esmentar que en coherència amb aquesta possibilitat de desenvolupar activitats econòmiques per part de la fundació, la Proposició de llei afegeix un apartat 7 a l'article 22 de la Llei per tal d'establir que la comptabilitat de les fundacions que portin a terme aquestes activitats s'haurà d'ajustar al que està previst en la Llei 30/2007, del 20 de desembre, de la comptabilitat dels empresaris, amb l'obligació

d'incorporar informació detallada en un apartat específic de la memòria en què s'indiquin els elements patrimonials afectats a l'activitat econòmica.

Un altre aspecte destacat que incorpora la Proposició de llei és la modificació de l'apartat 3 de l'article 12, per permetre que algunes persones físiques membres del patronat i les persones designades per representar una persona jurídica puguin ser estrangeres no residents legalment al Principat. Aquest article és totalment coherent amb la política d'obertura econòmica que ha anat implantant el Govern en els darrers anys, i entre altres efectes permetrà que les fundacions puguin incorporar, si així ho desitgen, patrons estrangers no residents legalment al Principat d'Andorra que aportin valor afegit a l'òrgan rector de la fundació.

Cal posar en relleu també que la Proposició de llei modifica l'article 13, en el sentit de permetre la delegació de vot per part dels patrons, amb algunes excepcions, perquè determinats actes, per la seva naturalesa i transcendència en la vida de la fundació, no han de ser delegables. Aquesta modificació aporta flexibilitat al patronat de la fundació, però sense perdre de vista que és necessari que determinades decisions es continuïn prenent personalment i sense possibilitat d'ésser delegades.

La Proposició de llei modifica l'article 25, per tal de precisar i desenvolupar el concepte d'ingressos nets anuals i el de despeses d'administració, per facilitar l'aplicació de la Llei. Així mateix, es modifica el percentatge màxim dels ingressos generats durant l'exercici que es poden destinar a despeses d'administració, el qual se situa en un 20%.

Una altre dels canvis que s'han de destacar és la modificació de l'article 27 de la Llei 11/2008, en relació amb la modificació de les condicions perquè les fundacions hagin de sotmetre els seus comptes anuals a una auditoria externa, i concretament s'actualitzen els imports en relació amb l'actiu comptable i amb el volum anual d'ingressos ordinaris de la fundació, adaptant-los a la realitat actual i a la tipologia de fundacions que hi ha al Principat.

Finalment, cal referir-se a la modificació de l'article 31 de la Llei 11/2008, que regula la liquidació de les fundacions, per tal de precisar determinats aspectes que s'han de tenir en compte en el moment de la liquidació de la fundació, amb l'objectiu de facilitar-la i que es faci amb les màximes garanties.

En conclusió, la Proposició de llei analitzada respon a la necessitat d'adaptar certs preceptes de la Llei 11/2008, del 12 de juny, de fundacions, introduint-hi modificacions per tal d'actualitzar i adequar la matèria regulada. Per aquest motiu, el criteri del Govern en relació amb la Proposició de llei de modificació de la Llei 11/2008, del 12 de juny, de fundacions és favorable.

Andorra la Vella, 12 d'abril del 2021

Butlletí del Consell General

Dipòsit legal: And. 262/94
ISSN 1024-9044

Preu de l'exemplar: 0,90 €
Subscripcions: Tel. 877877